

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. S.25.0017.N

VLAAMSE DIENST VOOR ARBEIDSBEMIDDELING EN BEROEPSOPLEIDING, met zetel te 1000 Brussel, Keizerslaan 11, ingeschreven bij de KBO onder het nummer 0887.010.362,

eiser,

vertegenwoordigd door mr. Willy van Eeckhoutte, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 9051 Gent, Drie Koningenstraat 3, waar de eiser woonplaats kiest,

tegen

C.D.S.,

verweerder.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het arbeidshof Gent, afdeling Gent, van 2 december 2024.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft op 26 december 2025 een schriftelijke conclusie neergelegd.

Raadsheer Ilse Couwenberg heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDEL

De eiser voert in zijn verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

III. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

1. Krachtens artikel 44 Werkloosheidsbesluit moet de werkloze om uitkeringen te kunnen genieten wegens omstandigheden onafhankelijk van zijn wil zonder arbeid en zonder loon zijn.

Krachtens artikel 51, § 1, eerste lid, Werkloosheidsbesluit, kan de werknemer die werkloos is of wordt wegens omstandigheden afhankelijk van zijn wil uitgesloten worden van het genot van de uitkeringen overeenkomstig de artikelen 52 tot 54.

Artikel 51, § 1, tweede lid, Werkloosheidsbesluit, bepaalt wat onder “*werkloosheid wegens omstandigheden afhankelijk van de wil van de werknemer*” wordt begrepen.

Op grond van artikel 51, § 1, tweede lid, 4°, Werkloosheidsbesluit, zoals van toepassing wordt het zich zonder voldoende rechtvaardiging niet aanmelden bij de bevoegde dienst voor arbeidsbemiddeling en/of beroepsopleiding, indien de werkloze door deze dienst werd opgeroepen om zich aan te melden, beschouwd als werkloosheid wegens omstandigheden afhankelijk van de wil van de werknemer.

Artikel 52*bis*, § 1, Werkloosheidsbesluit, vermeldt de redenen op grond waarvan de werknemer kan worden uitgesloten van het genot van de uitkeringen gedurende ten minste 4 weken en ten hoogste 52 weken indien hij werkloos is of wordt in de zin van artikel 51, § 1, tweede lid.

Krachtens artikel 52*bis*, § 2, tweede lid, Werkloosheidsbesluit, verliest de werknemer het recht op uitkeringen wanneer hij opnieuw werkloos wordt in de zin van § 1 binnen het jaar na de gebeurtenis die aanleiding heeft gegeven tot een beslissing in toepassing van § 1, genomen voor de datum van de nieuwe gebeurtenis.

2. Uit deze bepalingen volgt dat het verlies van het recht op werkloosheidsuitkering in de zin van artikel 52*bis*, § 2, tweede lid, Werkloosheidsbesluit niet is gegrond op de loutere herhaling van de gebeurtenis, maar op de herhaling van de gebeurtenis na een vroegere gebeurtenis die aanleiding heeft gegeven tot een beslissing waarbij artikel 52*bis*, § 1, werd toegepast.

Het verlies van de aanspraak op werkloosheidsuitkering in de zin van artikel 52*bis*, § 2, tweede lid, Werkloosheidsbesluit kan niet worden gegrond op een vroegere gebeurtenis waarover op het ogenblik van de tweede te nemen beslissing nog geen in kracht van gewijsde gegane beslissing is geweest en aldus voor de werknemer niet definitief is geworden.

In zoverre het middel uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt het naar recht.

3. Het is niet tegenstrijdig, enerzijds, te oordelen dat een beslissing tot uitsluiting in de zin van artikel 52*bis* Werkloosheidsbesluit geen administratieve sanctie betreft wegens een inbreuk op de werkloosheidsreglementering, maar een uitsluiting binnen het kader van de toekenningsvoorwaarden en, anderzijds, te oordelen dat voor de toepassing van artikel 52*bis*, § 2, tweede lid, Werkloosheidsbesluit vereist is dat de beslissing genomen bij toepassing van artikel 52*bis*, § 1, in kracht van gewijsde is getreden.

In zoverre mist het middel feitelijke grondslag.

Dictum

Het Hof,

Verwerpt het cassatieberoep.

Veroordeelt de eiser tot de kosten.

Bepaalt de kosten voor de eiser op 839,97 euro en op 26 euro ten gunste van het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, derde kamer, samengesteld uit sectievoorzitter Bart Wylleman, als voorzitter, en de raadsheren Ilse Couwenberg, Sven Mosselmans, Ann De Wolf en Eva Van Hoorde, en in openbare rechtszitting van 16 februari 2026 uitgesproken door sectievoorzitter Bart Wylleman, in aanwezigheid van advocaat-generaal Henri Vanderlinden, met bijstand van griffier Mike Van Beneden.

M. Van Beneden

E. Van Hoorde

A. De Wolf

S. Mosselmans

I. Couwenberg

B. Wylleman

VOORZIENING IN CASSATIE

Aan het Hof van Cassatie van België

geeft te kennen:

de VLAAMSE DIENST VOOR ARBEIDSBEMIDDELING EN BEROEPSOPLEIDING, met zetel te 1000 Brussel, aan de Keizerslaan 11, en met het KBO-nummer 0887.010.362,

eiser tot cassatie,

vertegenwoordigd door de ondergetekende, Willy van Eeckhoutte, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 9051 Gent, aan de Drie Koningenstraat 3, waar keuze van woonplaats wordt gedaan,

wat volgt.

De eiser, voornoemd, verklaart hierbij zich in cassatie te voorzien tegen het hieronder nader omschreven arrest en cassatieberoep aan te tekenen tegen de hieronder nader aangewezen partij.

**BESTREDEN UITSpraak EN PARTIJ WAARTEGEN
CASSATIEBEROEP WORDT AANGETEKEND**

Dit cassatieberoep is gericht tegen het arrest dat op 2 december 2024 door de zesde kamer van het arbeidshof te Gent, afdeling Gent, op tegenspraak werd gewezen in de zaak, ingeschreven op de algemene rol onder het nummer 2024/AG/16, van de eiser, als appellant, tegen:

de heer C.D.S.,

toen geïntimeerde, thans verweerder in cassatie,

en tegen die verwerende partij.

Deze voorziening in cassatie is gesteund op het volgende middel en de volgende conclusie.

FEITEN EN RETROACTA VAN DE PROCEDURE

1. De verweerder was sinds 2 augustus 2022 ingeschreven als volledig uitkeringsgerechtigde werkloze. Al in 2011, 2012, 2015, 2017, 2019 en 2020 volgde hij meerdere begeleidingstrajecten.

Met ingang van 10 oktober 2022 was de verweerder geregistreerd als “van het recht op werkloosheidsuitkeringen uitgesloten werkzoekende”.

Bij brief van 5 september 2022 nodigde de VDAB-bemiddelaar de verweerder uit voor een afspraak op 19 september 2022. Hij daagde niet op voor die afspraak.

Bij aangetekende brief van 20 september 2022, afgeleverd op 21 september 2022, nodigde de VDAB-bemiddelaar de verweerder opnieuw uit voor een afspraak op 4 oktober 2022. Opnieuw bleef hij afwezig.

De VDAB-bemiddelaar maakte het dossier daarop over aan de controledienst.

Met een brief van 21 december 2022 werd de verweerder uitgenodigd voor een verhoor op 16 januari 2023. Hij bleef evenwel afwezig. Hij diende ook geen schriftelijke verweermiddelen in.

Met een beslissing van 26 januari 2023 besliste de eiser de verweerder uit te sluiten van het recht op werkloosheidsuitkeringen tot het moment dat hij bewijst dat hij voldoende heeft gewerkt. Die beslissing luidde:

“U was afwezig op uw afspraken bij de VDAB Bemiddelingsdienst van 19/09/2022 en 04/10/2022, waarvoor u respectievelijk met een gewone en met een aangetekende brief werd uitgenodigd. Als verplicht ingeschreven werkzoekende, bent u verplicht om op uitnodigingen van de VDAB in te gaan. U hebt geen reden gegeven voor uw afwezigheden. De VDAB Controledienst legt u dan ook een sanctie op.

De VDAB Controledienst legt u dan ook vermelde sanctie op waarbij rekening gehouden wordt met eerdere genomen beslissingen tot uitsluiting op grond van het art. 52bis van het Werkloosheidsbesluit (cf. beslissingen d.d. 14/09/2022 en 16/09/2022 wegens niet ingaan op aangetekende afspraken d.d. 16/05/2022 en 21/06/2022).”

2. Tegen de beslissing van 26 januari 2023 tekende de verweerder *beroep* aan bij de arbeidsrechtbank.

In een *vonnis* van 13 december 2023 verklaarde de arbeidsrechtbank Gent, afdeling Gent, de vordering ontvankelijk en deels gegrond. De arbeidsrechtbank bevestigde het principe van het verlies van uitkeringen maar oordeelde dat geen rekening kon worden gehouden met de eerder ten aanzien van de verweerder genomen beslissingen omdat deze, gelet op de toen lopende procedure voor de arbeidsrechtbank, nog niet definitief waren. De sanctie werd herleid naar een uitsluiting van het recht op werkloosheidsuitkeringen voor 26 weken en de eiser werd veroordeeld tot de kosten.

3. Tegen dat vonnis tekende de eiser *hoger beroep* aan.

De verweerder stelde *incidenteel beroep* in.

In een *arrest* van 2 december 2024 verklaart het arbeidshof het hoger en incidenteel beroep beide ontvankelijk maar ongegrond. Het arbeidshof bevestigt het vonnis van 13 december 2023 en veroordeelt de eiser tot de kosten van de procedure in hoger beroep.

Tegen dat arrest voert de eiser het volgende middel tot cassatie aan.

MIDDELEN

Enig middel

Middel

Geschonden wettelijke bepalingen

- artikel 149 van de Grondwet

- artikel 52bis, § 2, tweede lid, van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering

Aangevochten beslissing

In de bestreden beslissing verklaart het arbeidshof het hoger beroep van de eiser ongegrond en bevestigt het aldus de beslissing dat geen rekening kon worden gehouden met de eerder ten aanzien van de verweerder genomen beslissingen omdat die, gelet op de toen lopende procedure voor de arbeidsrechtbank, nog niet definitief waren.

Het arbeidshof neemt die beslissing op grond van alle vaststellingen en motieven waarop zij steunt en die hier beschouwd worden integraal te zijn hernomen en in het bijzonder de volgende:

“6.1.3. Is er sprake van herhaling in de zin van artikel 52bis, § 2, lid 2 van het werkloosheidsbesluit?”

6.1.3.1. Blijft de vraag of er sprake is van ‘herhaling’ waardoor de werknemer het recht op uitkeringen verliest omdat hij opnieuw werkloos is geworden als gevolg van het zich niet aanmelden bij [de eiser] binnen het jaar na de gebeurtenis die aanleiding heeft gegeven tot een eerdere beslissing in toepassing van artikel 52bis, § 1 (= een uitsluiting van genot van uitkeringen gedurende ten minste 4 en ten hoogste 52 weken, genomen vóór de datum van de nieuwe gebeurtenis).

6.1.3.2. In de bestreden beslissing van [de eiser] van 26 januari 2023 wordt verwezen naar 2 eerdere beslissingen van 14 en 16 september 2022 waarmee [de verweerder] werd uitgesloten van het recht op werkloosheidsuitkeringen voor een periode van respectievelijk 7 en 15 weken.

[De verweerder] tekende tegen deze beide beslissingen beroep aan, middels een verzoekschrift van 17 november 2022, wat uiteindelijk resulteerde in een vonnis van de arbeidsrechtbank Gent (afdeling Gent) van 1 maart 2023 (AR-nr. 22/1002/A) waarbij de uitsluitingen van het recht op uitkeringen zoals bepaald in de beslissingen van 14 en 16 september 2022 werden herleid tot één periode van 6 weken.

6.1.3.3. De gebeurtenissen die aanleiding hebben gegeven tot de beslissingen van 14 en 16 september 2022 deden zich respectievelijk voor op 31 mei en 21 juni 2022 (= telkens de datum waarop [de verweerder] niet is ingegaan op aangetekende uitnodigingen van [de eiser]) en dus binnen het jaar na de gebeurtenis (= het niet ingaan op de aangetekende uitnodiging van [de eiser]) van 4 oktober 2022 die aanleiding heeft gegeven tot de voorliggende te beoordelen beslissing.

De beslissingen van 14 en 16 september 2022 werden bovendien genomen vóór de nieuwe gebeurtenis die zich in de voorliggende zaak voordeed op 4 oktober 2022.

Bijgevolg zou prima facie kunnen worden aangenomen dat er sprake was van herhaling in de zin van artikel 52bis, § 2, lid 2 van het werkloosheidsbesluit.

Artikel 52bis, § 2, lid 2 van het werkloosheidsbesluit bepaalt evenwel dat de werknemer het recht op uitkeringen verliest wanneer hij opnieuw werkloos wordt in de zin van § 1 binnen het jaar na de gebeurtenis die aanleiding heeft gegeven tot een beslissing in toepassing van § 1, genomen voor de datum van de nieuwe gebeurtenis.

Uit deze laatste bepaling blijkt dat het verlies van de aanspraak op werkloosheidsuitkeringen gedurende een langere dan de in artikel 52bis, § 1, 3°

vastgestelde periode niet gegrond is op de loutere herhaling van het feit, doch op de herhaling van het feit dat na een vroeger feit dat aanleiding heeft gegeven tot een beslissing waarbij artikel 52bis, § 1, 3° van het werkloosheidsbesluit werd toegepast.

Hieruit volgt dat het verlies van de aanspraak op werkloosheidsuitkeringen gedurende de in deze bepaling vastgestelde periode, niet kan worden gegrond op een vroeger feit waarover op het ogenblik van de (tweede) te nemen beslissing nog geen in kracht van gewijsde gegane beslissing is geweest en dat, bijgevolg, nog niet definitief ten laste van de werknemer is bewezen. Er kan immers nog geen sprake zijn van een herhaling als, op het ogenblik waarop de nieuwe inbreuk wordt gepleegd, de definitieve rechterlijke uitspraak over de eventueel gepleegde inbreuk en de hiermee gepaard gaande op te leggen sanctie inzake de eerste gebeurtenissen nog niet aan de werkzoekende ter kennis werd gebracht.

Aan deze regels wordt niets veranderd door de bepaling van voormeld artikel 52bis, § 2, lid 2 volgens dewelke de termijn van een jaar begint te lopen vanaf de gebeurtenis die aanleiding heeft gegeven tot de toepassing van artikel 52bis, § 1, 3°.

Het [arbeidshof] is bijgevolg van oordeel dat vermits de beslissingen van 14 en 16 september 2022 nog niet definitief waren omdat hiertegen beroep werd ingesteld en er hierover nog geen uitspraak was op het ogenblik dat de beslissing van 26 januari 2023 werd genomen, er voor het nemen van deze laatste beslissing geen sprake kan zijn van herhaling. In dit geval zal de datum van de definitieve rechterlijke uitspraak over de sanctie op de eerste inbreuk en niet de eerder bestreden administratieve beslissing die deze sanctie oplegt, als de “beslissing” in de zin van artikel 52bis, § 2, lid 2 van het werkloosheidsbesluit worden beschouwd om te oordelen of er sprake is van herhaling of niet.

Toegepast op de voorliggende zaak, wordt aldus vastgesteld dat op het ogenblik dat [de eiser] de voorliggende te beoordelen beslissing van 26 januari 2023 heeft genomen, [h]ij op de hoogte was dat [de verweerder] beroep had aangetekend tegen de eerdere uitgesproken beslissingen van 14 en 16 september 2022, alsook dat over dit beroep nog geen definitief vonnis was uitgesproken. Dit vonnis kwam er slechts op 1 maart 2023.

Dit betekent dan ook dat er op het moment van de beslissing van 26 januari 2023 er geen sprake was van herhaling zodat [de eiser] geen toepassing mocht maken van de sanctie zoals voorzien in artikel 52bis, § 2, lid 2 van het werkloosheidsbesluit.

Het hoger beroep van [de eiser] is ongegrond. Het vonnis van de eerste rechters dient op dit punt te worden bevestigd.

Het [arbeidshof] merkt ten overvloede nog op dat de arbeidsrechtbank de eerder aangevochten beslissingen van 14 en 16 september 2022 binnen de 6 maanden heeft beoordeeld (= bij vonnis van 1 maart 2023) zodat de opmerking als zou er in de praktijk geen sprake kunnen zijn van herhaling binnen het jaar, niet opgaat.”

(p. 11, tweede helft, tot p. 13, midden, van het bestreden arrest).

Grieven

1. Krachtens artikel 44 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering, hieronder afgekort als Werkloosheidsbesluit, moet, om uitkeringen te kunnen genieten, de werkloze wegens omstandigheden onafhankelijk van zijn wil zonder arbeid en zonder loon zijn.

Luidens artikel 51, § 1, eerste lid, van het Werkloosheidsbesluit kan de werknemer die werkloos is of wordt wegens omstandigheden afhankelijk van zijn wil uitgesloten worden van het genot van de uitkeringen overeenkomstig de artikelen 52 tot 54.

Artikel 51, § 1, tweede lid, van het Werkloosheidsbesluit bepaalt wat onder “werkloosheid wegens omstandigheden afhankelijk van de wil van de werknemer” wordt verstaan. Op grond van artikel 51, § 1, tweede lid, 4°, van het Werkloosheidsbesluit wordt het zich zonder voldoende rechtvaardiging niet aanmelden bij de bevoegde Dienst voor Arbeidsbemiddeling en/of beroepsopleiding, indien de volledig werkloze door deze dienst werd opgeroepen om zich aan te melden, beschouwd als werkloosheid wegens omstandigheden afhankelijk van de wil van de werknemer.

Krachtens artikel 52bis, § 1, van het Werkloosheidsbesluit kan de werknemer uitgesloten worden van het genot van de uitkeringen gedurende ten minste 4 weken en ten hoogste 52 weken indien hij werkloos is of wordt in de zin van artikel 51, § 1, tweede lid, ten gevolge van:

- 1° een werkverlating;
- 2° een werkweigering of het zich niet aanmelden bij een werkgever;
- 3° het zich niet aanmelden bij de bevoegde Dienst voor Arbeidsbemiddeling en/of beroepsopleiding;
- 4° de stopzetting of de mislukking van een individueel actieplan in de zin van artikel 51, § 1, tweede lid, 6°;
- 5° het feit als werknemer van 45 jaar of meer te weigeren mee te werken aan of in te gaan op een aanbod tot outplacement georganiseerd door de werkgever;
- 6° het feit als werknemer zich niet in te schrijven, wanneer hij daartoe verplicht is, binnen de termijnen bepaald krachtens artikel 34 van de voormelde wet van 23 december 2005, bij een tewerkstellingscel waaraan de werkgever deelneemt of niet ingeschreven te zijn gebleven in die tewerkstellingscel gedurende de periode

bepaald krachtens hetzelfde artikel 34 van de voormelde wet van 23 december 2005;

7° het feit als werknemer van 45 jaar of meer, geen outplacementbegeleiding te vragen waarop hij recht heeft in toepassing van artikel 13 van de wet van 5 september 2001 tot verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers, binnen de termijnen en conform de procedure bepaald in de CAO nr. 82 gesloten in de Nationale Arbeidsraad op 10 juli 2002;

8° het feit te weigeren mee te werken aan of in te gaan op een aanbod tot outplacementbegeleiding georganiseerd door een tewerkstellingscel waaraan de werkgever deelneemt.

Luidens artikel 52bis, § 2, tweede lid, van het Werkloosheidsbesluit verliest de werknemer het recht op uitkeringen wanneer hij opnieuw werkloos wordt in de zin van § 1 binnen het jaar na de gebeurtenis die aanleiding heeft gegeven tot een beslissing in toepassing van § 1, genomen voor de datum van de nieuwe gebeurtenis.

2. Uit de feitelijke vaststellingen van het bestreden arrest volgt dat de verweerder van zijn afspraken bij de VDAB-bemiddelaar afwezig is gebleven op 19 september 2022 en op 4 oktober 2022 (p. 3, van het bestreden arrest). Die afwezigheden hebben aanleiding gegeven tot een beslissing van de eiser van 26 januari 2023, gemotiveerd als volgt (p. 3, van het bestreden arrest):

“U was afwezig op uw afspraken bij de VDAB Bemiddelingsdienst van 19/09/2022 en 04/10/2022, waarvoor u respectievelijk met een gewone en met een aangetekende brief werd uitgenodigd. Als verplicht ingeschreven werkzoekende, bent u verplicht om op uitnodigingen van de VDAB in te gaan. U hebt geen reden gegeven voor uw afwezigheden. De VDAB Controledienst legt u dan ook een sanctie op.

De VDAB Controledienst legt u dan ook vermelde sanctie op waarbij rekening gehouden wordt met eerdere genomen beslissingen tot uitsluiting op grond van het art. 52bis van het Werkloosheidsbesluit (cf. beslissingen d.d. 14/09/2022 en 16/09/2022 wegens niet ingaan op aangetekende afspraken d.d. 16/05/2022 en 21/06/2022)."

3. Het arbeidshof stelt op basis van de stukken van het administratief dossier van de eiser vast dat de verweerder twee maal afwezig is gebleven op de afspraken bij zijn VDAB-bemiddelaar, en beslist dat de eiser terecht kon besluiten dat de verweerder zich zonder voldoende rechtvaardiging niet heeft aangemeld bij de eiser in de zin van artikel 51, § 1, tweede lid, 4°, van het Werkloosheidsbesluit, zodat de eiser de verweerder met toepassing van artikel 52bis van het Werkloosheidsbesluit kon uitsluiten van het genot van uitkeringen (p. 10, derde alinea, en p. 11, vierde alinea, van het bestreden arrest).

Het arbeidshof oordeelt evenwel dat de eiser geen toepassing kon maken van artikel 52bis, § 2, tweede lid, van het Werkloosheidsbesluit in essentie op de gronden dat (p. 11, zevende alinea, tot p. 13, vijfde alinea, van het bestreden arrest):

- in de beslissing van 26 januari 2023 wordt verwezen naar twee eerdere beslissingen van 14 en 16 september 2022 waarmee de verweerder werd uitgesloten van het recht op werkloosheidsuitkeringen voor een periode van respectievelijk 7 en 15 weken,
- de verweerder tegen die beide beslissingen beroep aantekende, wat resulteerde in een vonnis van 1 maart 2023 waarbij de uitsluitingen van het recht op uitkeringen zoals bepaald in de beslissingen van 14 en 16 september 2022 werden herleid tot één periode van 6 weken,
- de gebeurtenissen die aanleiding hebben gegeven tot de beslissingen van 14 en 16 september 2022 zich voordeden op 31 mei respectievelijk 21 juni 2022, zijnde telkens de datum waarop de verweerder niet is ingegaan op aangetekende uitnodigingen van de eiser, en dus binnen het jaar na de gebeurtenis, zijnde het niet ingaan op de aangetekende uitnodiging van de eiser van 4 oktober 2022,

- de beslissingen van 14 en 16 september 2022 genomen werden vóór de nieuwe gebeurtenis die zich in de voorliggende zaak voordeed op 4 oktober 2022,
- uit artikel 52bis, § 2, tweede lid, van het Werkloosheidsbesluit blijkt dat het verlies van de aanspraak op werkloosheidsuitkeringen gedurende een langere dan de in artikel 52bis, § 1, 3°, vastgestelde periode niet gegrond is op de loutere herhaling van het feit, doch op de herhaling van het feit dat na een vroeger feit dat aanleiding heeft gegeven tot een beslissing waarbij artikel 52bis, § 1, 3° van het Werkloosheidsbesluit werd toegepast,
- hieruit volgt dat het verlies van de aanspraak op werkloosheidsuitkeringen gedurende de in deze bepaling vastgestelde periode, niet kan worden gegrond op een vroeger feit waarover op het ogenblik van de (tweede) te nemen beslissing nog geen in kracht van gewijsde gegane beslissing is geweest en dat, bijgevolg, nog niet definitief ten laste van de werknemer is bewezen,
- nog geen sprake kan zijn van een herhaling als, op het ogenblik waarop de nieuwe inbreuk wordt gepleegd, de definitieve rechterlijke uitspraak over de eventueel gepleegde inbreuk en de hiermee gepaard gaande op te leggen sanctie inzake de eerste gebeurtenissen nog niet aan de werkzoekende ter kennis werd gebracht,
- het feit dat de termijn van een jaar begint te lopen vanaf de gebeurtenis die aanleiding heeft gegeven tot de toepassing van artikel 52bis, § 1, 3°, van het Werkloosheidsbesluit daaraan niets verandert,
- vermits de beslissingen van 14 en 16 september 2022 nog niet definitief waren omdat daartegen beroep werd ingesteld en daarover nog geen uitspraak was gedaan op het ogenblik dat de beslissing van 26 januari 2023 werd genomen, er voor het nemen van deze laatste beslissing geen sprake kan zijn van herhaling,
- in dat geval de datum van de definitieve rechterlijke uitspraak over de sanctie op de eerste inbreuk en niet de eerder bestreden administratieve beslissing die deze sanctie oplegt, als de “beslissing” in de zin van artikel 52bis, § 2, tweede lid, van het Werkloosheidsbesluit zal worden beschouwd om te oordelen of er sprake is van herhaling of niet,
- toegepast op de voorliggende zaak, vastgesteld wordt dat op het ogenblik dat de eiser de voorliggende te beoordelen beslissing van 26 januari 2023 heeft

genomen, hij op de hoogte was dat de verweerder beroep had aangetekend tegen de eerdere uitgesproken beslissingen van 14 en 16 september 2022, alsook dat over dit beroep nog geen definitief vonnis was uitgesproken, dat er slechts kwam op 1 maart 2023,

- bijgevolg op het moment van de beslissing van 26 januari 2023 er geen sprake was van herhaling zodat de eiser geen toepassing mocht maken van de sanctie zoals voorzien in artikel 52bis, § 2, tweede lid, van het Werkloosheidsbesluit,

- de beslissingen van 14 en 16 september 2022 binnen de 6 maanden werden beoordeeld door de arbeidsrechtbank, zodat de opmerking als zou er in de praktijk geen sprake kunnen zijn van herhaling binnen het jaar, niet opgaat.

4.1. Door aldus te vereisen dat voor de toepassing van artikel 52bis, § 2, tweede lid, van het Werkloosheidsbesluit de beslissing genomen in toepassing van § 1 waarvan sprake in die bepaling, in kracht van gewijsde is getreden, voegt het arbeidshof aan die bepaling een voorwaarde toe die zij niet bevat en miskent het arbeidshof artikel 52bis, § 2, tweede lid, van het Werkloosheidsbesluit.

4.2. Opdat artikel 52bis, § 2, tweede lid, van het Werkloosheidsbesluit kan worden toegepast, volstaat het dat de werknemer binnen het jaar na de gebeurtenis die aanleiding heeft gegeven tot een beslissing tot uitsluiting van het genot van de uitkeringen met toepassing van artikel 52bis, § 1, opnieuw werkloos wordt in de zin van die bepaling, en die eerdere beslissing werd genomen vóór de datum van de nieuwe gebeurtenis. Die bepaling vereist daarentegen niet dat die eerdere beslissing definitief in kracht van gewijsde zou zijn getreden.

Aangezien het arbeidshof vaststelt dat de beslissingen van 14 en 16 september 2022 betrekking hebben op gebeurtenissen die zich hebben voorgedaan op 31 mei en 21 juni 2022 en dus de nieuwe gebeurtenis die aanleiding heeft gegeven tot de beslissing van 26 januari 2023, zijnde de afwezigheid van de verweerder op 4 oktober 2022, zich heeft voorgedaan binnen het jaar na die eerste gebeurtenissen, alsook dat die beslissingen van 14 en 16 september 2022 werden genomen vóór

de nieuwe gebeurtenis, verantwoordt het arbeidshof niet naar recht zijn beslissingen dat er op het moment van de beslissing van 23 januari 2023 geen sprake was van herhaling en dat geen toepassing kon worden gemaakt van artikel 52bis, § 2, tweede lid, van het Werkloosheidsbesluit (schending van artikel 52bis, § 2, tweede lid, van het Werkloosheidsbesluit).

4.3. Door

- enerzijds te oordelen dat de tijdelijke of definitieve uitsluiting van het recht op werkloosheidsuitkeringen omwille van het (desgevallend opnieuw) werkloos worden wegens omstandigheden afhankelijk van zijn wil geen administratieve sanctie is wegens een inbreuk op de werkloosheidsreglementering maar een uitsluiting binnen het kader van de toekenningsvoorwaarden (p. 8, derde laatste tot laatste alinea, van het bestreden arrest), en

- anderzijds te oordelen dat voor de toepassing van artikel 52bis, § 2, tweede lid, van het Werkloosheidsbesluit vereist is dat de beslissing genomen in toepassing van § 1, in kracht van gewijsde is getreden (p. 12, zesde alinea, van het bestreden arrest), en derhalve die uitsluiting als een administratieve sanctie te behandelen, is het bestreden arrest met een tegenstrijdige motivering behept en schendt het arbeidshof artikel 149 van de Grondwet.

Conclusie

Het arbeidshof verklaart het hoger beroep van de eiser niet wettig ongegrond (schending van de artikelen 149 van de Grondwet en 52bis, § 2, tweede lid, van het Werkloosheidsbesluit).

Toelichting

1. Uw Hof oordeelde al dat de uitsluiting van de werknemer die werkloos is of wordt ingevolge een ontslag dat het redelijke gevolg is van een foutieve houding van de werknemer, bedoeld in artikel 52, § 1, 2°, van het Werkloosheidsbesluit, geen sanctie is maar *een maatregel* die genomen wordt ten aanzien van een werknemer die aan de voorwaarde van toekenning van werkloosheidsuitkeringen, namelijk onvrijwillig zonder arbeid en zonder loon zijn, niet voldoet en mitsdien geen recht op uitkeringen heeft. Het algemeen rechtsbeginsel van de toepassing van de mildere straf, geldt niet voor dergelijke maatregel (Cass. 18 februari 2002, S.01.0138.N). Het ontzeggen van het recht op werkloosheidsuitkeringen wegens het niet-beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt, ingevolge artikel 56, § 1 en 2, van het Werkloosheidsbesluit is geen sanctie maar *een maatregel* die genomen wordt ten aanzien van de werknemer die aan de voorwaarden van toekenning van werkloosheidsuitkering niet voldoet en mitsdien geen recht op die uitkeringen heeft. Het algemeen rechtsbeginsel "non bis in idem" geldt niet voor een dergelijke maatregel (Cass. 3 mei 1999, F.98.0015.F).

Ook het ontzeggen van het recht op werkloosheidsuitkering wegens het niet beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt, op grond van artikel 131, eerste lid, van het Werkloosheidsbesluit van 20 december 1963, werd beschouwd als *een maatregel* die genomen wordt ten aanzien van de werknemer die aan de voorwaarden van toekenning van de werkloosheidsuitkeringen niet voldoet en mitsdien geen recht op die uitkeringen heeft. Voor zulke maatregel geldt het algemeen rechtsbeginsel "non bis in idem" niet (Cass. 13 februari 1995, S.94.0056.N).

2. Uw Hof oordeelde over de sanctie bepaald in het vroegere artikel 136 van het Werkloosheidsbesluit van 20 december 1963 en die de werknemer treft die

werkloos wordt door eigen schuld of toedoen binnen het jaar na een gebeurtenis die aanleiding heeft gegeven tot het opleggen van een sanctie om dezelfde reden, een feit veronderstelt waarover een in kracht van gewijsde gegane beslissing is geweest. Aan die voorwaarde is niet voldaan zolang de rechter geen uitspraak heeft gedaan in het geschil omtrent die eerste beslissing. Uw Hof overwoog:

"Overwegende dat artikel 135 van het koninklijk besluit van 20 december 1963 betreffende arbeidsvoorziening en werkloosheid bepaalt dat de werkloze door eigen schuld of toedoen elke aanspraak op werkloosheidsuitkering verliest gedurende ten minste vier en ten hoogste dertien weken;

Dat, krachtens artikel 136, alinéa 1, lid 1, van hetzelfde besluit, de werknemer die werkloos is of wordt door eigen schuld of toedoen binnen het jaar na de gebeurtenis die aanleiding heeft gegeven tot toepassing van artikel 135, elke aanspraak op werkloosheidsuitkering verliest gedurende ten minste dertien en ten hoogste zesentwintig weken;

Overwegende dat uit deze laatste bepaling blijkt dat het verlies van de aanspraak op werkloosheidsuitkering gedurende een langere dan de in artikel 135 vastgestelde periode niet gegrond is op de loutere herhaling van het feit, doch op de herhaling van het feit na een vroeger feit dat aanleiding heeft gegeven tot een beslissing waarbij artikel 135 wordt toegepast;

Overwegende dat, krachtens voormeld artikel 136 en de regels inzake de bewijslast, het verlies van de aanspraak op werkloosheidsuitkering gedurende de in deze bepaling vastgestelde periode, in strijd met wat eiser betoogt, niet kan worden gegrond op een vroeger feit waarover nog geen in kracht van gewijsde gegane beslissing is geweest en dat, bijgevolg, nog niet definitief ten laste van de werknemer is bewezen;

Overwegende dat in deze regels niets veranderd wordt door de bepaling van genoemd artikel 136 volgens welke de termijn van één jaar begint te lopen vanaf 'de gebeurtenis die aanleiding heeft gegeven tot toepassing van artikel 135'; dat de berekening van deze termijn immers niets te maken heeft met de toepassing van de andere voorwaarden van artikel 136."

3. De eiser is van mening dat artikel 52bis, § 2, tweede lid, van het Werkloosheidsbesluit niet in dezelfde zin kan worden geïnterpreteerd. Daarvoor bestaan meerdere argumenten.

Artikel 52bis, § 2, tweede lid, van het Werkloosheidsbesluit staat niet onder de administratieve sancties maar onder de toekenningsvoorwaarden. Dat was ook het geval voor artikel 136 van het koninklijk besluit van 20 december 1963 waarover uw Hof zich uitsprak, maar dat was toen nog niet zo lang het geval: vóór 1964 stond de betrokken maatregel wel onder de 'administratieve sancties'. De wetgever heeft de uitsluiting van het recht op werkloosheidsuitkeringen omdat men niet (langer) voldoet aan de toekenningsvoorwaarden uitdrukkelijk niet langer als administratieve sanctie willen beschouwen. Het gaat ook niet om een sanctie: de werknemer voldoet niet aan de voorwaarden om de uitkeringen te genieten en heeft derhalve geen recht erop, zonder meer.

Artikel 52bis, § 2, tweede lid, van het Werkloosheidsbesluit is ook anders geformuleerd dan artikel 136 van het Werkloosheidsbesluit van 20 december 1963.

Artikel 136, § 1, eerste lid, van het Werkloosheidsbesluit van 20 december 1963 luidde:

"De werknemer die werkloos is of wordt door eigen schuld of toedoen binnen het jaar na de gebeurtenis die aanleiding heeft gegeven tot toepassing van artikel 135, verliest elke aanspraak op werkloosheidsuitkering gedurende ten minste dertien en ten hoogste zesentwintig weken."

Artikel 52bis, § 2, tweede lid, van het Werkloosheidsbesluit luidt:

“De werknemer verliest het recht op uitkeringen wanneer hij opnieuw werkloos wordt in de zin van § 1 binnen het jaar na de gebeurtenis die aanleiding heeft gegeven tot een beslissing in toepassing van § 1, genomen voor de datum van de nieuwe gebeurtenis.”

Opdat sprake zou zijn van herhaling in de zin van deze bepaling, dient de eerste gebeurtenis die aanleiding geeft tot vrijwillige werkloosheid te zijn vastgesteld door een administratieve beslissing, waarna zich een nieuwe gebeurtenis voordoet waardoor de werknemer opnieuw vrijwillig werkloos wordt, voor zover die nieuwe gebeurtenis heeft plaatsgevonden binnen het jaar na de eerste gebeurtenis. Stellen dat een definitieve beslissing vereist is, komt neer op het toevoegen van een voorwaarde aan de wet (zie ook Arbh. Luik, 25 april 2014, onuitg., A.R. 2013/AL/115). Bovendien druist dat in tegen de regel dat het aantekenen van verhaal bij de arbeidsrechtbank, alsook een procedure in graad van beroep, geen schorsende werking heeft.

De eiser meent dan ook dat de toepassing artikel 52bis, § 2, tweede lid, van het Werkloosheidsbesluit niet vereist dat sprake is van een in kracht van gewijsde getreden beslissing met betrekking tot het eerste feit dat aanleiding heeft gegeven tot vrijwillige werkloosheid. Er anders over oordelen zou overigens leiden tot een in vele gevallen onwerkbaar bepaling. In geval van beroep bij de arbeidsrechtbank en hoger beroep tegen het vonnis van de arbeidsrechtbank, zal de termijn van één jaar tussen het feit van de herhaling van de vrijwillige werkloosheid na het feit van de eerste vrijwillige werkloosheid bijna steeds overschreden zijn en mogelijk tot proceduremisbruik aanleiding geven om aan de strengere maatregel in geval van herhaling te ontkomen. Het feit dat de in kracht van gewijsde gegane beslissing (of de definitieve rechterlijke beslissing) over het eerste feit van vrijwillige werkloosheid als “de beslissing” in de zin van artikel 52bis, § 2, tweede lid, van het Werkloosheidsbesluit wordt beschouwd, biedt hiertoe geen soelaas.

OM DEZE REDENEN

Concludeert de eiser dat het uw Hof behage

de bestreden beslissing te vernietigen,
de zaak en de partijen te verwijzen naar een ander arbeidshof,
uitspraak te doen over de kosten als naar recht.

Gent, 25 februari 2025

Voor de eiser,

Willy van Eeckhoutte,
advocaat bij het Hof van Cassatie.